

AB'ye ihracat yüzde 49, Sanghay İÖ'ye ihracat yüzde 3,7

Türkiye'de AB'ye alternatif olarak Rusya ve Çin'in başını çektiği Şanghay İşbirliği Örgütü tartışılırken, dış ticarete her iki örgütle de ilişkiler Türkiye aleyhine ilerliyor.

Yayınlanma: 10:08 - 24 Kasım 2016
Güncellenme: 11:01 - 24 Kasım 2016

İhracatın yarıya yakını AB'ye yapan Türkiye, ithalatının ise yüzde 38.9'unu 27 üyeli AB'den gerçekleştiriyor. Buna karşılık ŞİÖ'yü oluşturan 6 ülkeye yapılan ihracat toplam içinde yüzde 4'ün altında kalırken, bu ülkelerden yapılan ithalat ise yüzde 22 seviyelerinde seyrediyor.

[Dünya](#) Gazetesi'nden Hüseyin Gökçe'nin haberine göre hükümetin FETÖ ile mücadele kapsamında uygulamaya koyduğu OHAL önlemlerine ilişkin AB'den gelen eleştirilere, Cumhurbaşkanlığı düzeyinde rest çekilmesi, yeni bir tartışma başlattı. Zaman zaman birkaç puan değişse de gerek AB, gerekse AB para birimi euronun Türkiye'nin dış ticaretindeki ağırlığı giderek artıyor. 2016 yılı Eylül sonu itibarıyla ihracatın yüzde 48.57'sini [euro](#) cinsinden yapan Türkiye, ithalatın ise yüzde 35'ini euro ile gerçekleştirdi.

İLGİLİ HABER — Son dakika... Şanghay'da Türkiye'ye ilk görev

Bu dönemde, AB'nin ihracatımızdaki payı yüzde 48.5 olurken, ithalat içindeki AB ülkelerinin payı yüzde 38.9 ile son 6 yılın en yüksek seviyesini gördü. Başka bir ifade ile müzakerelerin durdurulması yönündeki tartışmaların sürdüğü AB ile dış ticaretimizin yarısını gerçekleştiriyoruz.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre, 2010 yılında ihracatının yüzde 48.16'sı euro cinsinden yapılırken, bu oran 2011'de yüzde 47,7'e, 2012'de yüzde 47.6'ya, 2013'te yüzde 45.5'e geriledi. 2014 yılında yüzde

44.4'e kadar gerileyen ihracat içindeki euronun payı geçen yıl yüzde 44.6 olurken, 2016 yılı Ocak-Eylül döneminde yeniden yüzde 48.5'e çıktı.

Son günlerde üst üste tarihi rekorlar kıran doların dış ticaretteki payı ise euronun tam tersi bir seyir izledi. 2010'da ihracatın yüzde 45.3'ü dolarla yapılırken, 2014 yılında yüzde 47.4 ile **dolar** son yılların en yüksek seviyesini gördü. 2016 Ocak-Eylül döneminde ise dolar cinsinden yapılan ihracat, toplam ihracat içinde yüzde 42.9 pay alabildi.

TL'NİN PAYI İKİ KATINA ÇIKTI AMA YETERSİZ

Türkiye son yıllarda Rusya ve İran ile karşılıklı para birimleri üzerinden ticaret görüşmelerini sürdürürken, TL'nin ihracat içindeki payı da 2010 yılında göre iki kattan fazla artış gösterdi. 2010 yılında ihracatın yüzde 2.32'si TL cinsinden yapılırken, bu oran 2016- Ocak-Eylül döneminde yüzde 4.96'ya kadar yükseldi. İhracatın yapıldığı en yüksek dördüncü para birimi olan İngiliz Sterlini'nin payı ise 2016 yılı 9 aylık döneminde yüzde 3.14 olarak hesaplandı.

İLGİLİ HABER—Şangay Beşlisi (5'lisi) nedir? Türkiye'ye ilk görev

İTHALATIN 3'TE 1'i EURO

Türkiye 2010 yılında ithalatının yüzde 33.6'sını euro ile yaparken, bu oran 2014 yılında yüzde 29.9'a kadar geriledi. 2015'te yüzde 32 olan euronun ithalat içindeki payı, 2016 yılı Ocak-Eylül döneminde yüzde 35.5 ile 2010 yılından bu yana en yüksek seviyesine ulaştı. Buna karşılık, 2012'de yüzde 64.2 olan ithalat içindeki doların payı ise 2016'da yüzde 56.1'e geriledi. Bu süreçte TL'nin de dış ithalat içindeki payı düzenli olarak artış gösterdi. 2010'da ithalatın yüzde 3.1'i TL ile yapılırken, bu oran 2013'te yüzde 4.53, 2015'te yüzde 6.54, 2016 Ocak- Eylül döneminde ise yüzde 7.05 olarak gerçekleşti.

AB'NİN İHARACATTA PAYI YÜZDE 49, İTHALATTA PAYI YÜZDE 39

Dış ticaretinin önemli bir bölümünü Avrupa para birimi euro ile yapan Türkiye, ihracatının da yarısını 27 AB ülkesine yapıyor. 2010'da 113 milyar dolarlık ihracatın yüzde 46.4'ü AB ülkelerine yapılırken, 2012'de AB'nin ihracat içindeki payı yüzde 38.9'a geriledi. Bu tarihten itibaren AB'nin ihracatımız içindeki payı giderek artarken, 2016 yılı Ocak-Eylül dönemi itibarıyla ihracat içinde AB'nin payı yüzde 48.5'e kadar yükseldi. İthalatta ise AB'nin payı çok fazla değişkenlik göstermedi. 2010'da ithalatın yüzde 39'unu AB ülkelerinden yapan Türkiye, 2016 Ocak- Eylül döneminde ise ithalatın yüzde 38.9'unu AB ülkelerinden gerçekleştirdi.

İTHALATIN 5'TE 1'İ 6 ÜLKEDEN

Enerjide dışa bağımlı olan Türkiye, en yüksek ithalatı ülke bazında ŞİÖ kapsamında yer alan Rusya ve Çin'den gerçekleştiriyor. Rusya, Çin, Kazakistan, Özbekistan, Tacikistan ve Kırgızistan'dan oluşan ŞİÖ ülkelerinden yaptığımız ithalat, toplam ithalat içinde yüzde 22'nin üzerinde bir pay alıyor. Buna karşılık son 6 yıllık zaman diliminde bu ülkelere yaptığımız ihracat, toplam ihracat içinde en fazla yüzde 8.46 (2013 yılında) seviyesine ulaştı. 2016 yılı Ocak-Eylül döneminde ise ŞİÖ'ye yapılan ihracatın payı sadece yüzde 3.73 olarak hesaplandı.

İhracatta Avrupa Birliği'nin payı % 50'ye dayandı

■ Para birimlerine göre ihracat (Milyon \$)

Yıllar	Toplam	Euro	%	Dolar	%	TL	%	Sterlin	%
2016/9	104.227	50.582	48,53	44.719	42,91	5.166	4,96	3.275	3,14
2015	143.838	64.218	44,65	67.915	47,22	6.090	4,23	4.852	3,37
2014	157.610	69.983	44,40	74.707	47,40	6.695	4,25	5.105	3,24
2013	151.802	69.171	45,57	71.945	47,39	5.356	3,53	4.299	2,83
2012	152.461	72.620	47,63	70.168	46,02	4.490	2,95	4.300	2,82
2011	134.906	64.411	47,75	62.030	45,98	3.433	2,54	4.016	2,98
2010	113.883	54.847	48,16	51.651	45,35	2.640	2,32	3.711	3,26

■ Para birimlerine göre ithalat (Milyon \$)

Yıllar	Toplam	Euro	%	Dolar	%	TL	%
2016/9	146.254	51.944	35,52	82.151	56,17	10.309	7,05
2015	207.234	68.215	32,92	122.360	59,04	13.557	6,54
2014	242.177	72.592	29,97	153.751	63,49	12.421	5,13
2013	251.661	77.131	30,65	159.956	63,56	11.394	4,53
2012	236.545	71.530	30,24	151.930	64,23	9.482	4,01
2011	240.811	78.790	32,72	150.229	62,38	7.582	3,15
2010	185.544	62.375	33,62	114.033	61,46	5.824	3,14

■ Dış ticarete Avrupa'nın payı (Milyon \$)

Yıllar	İhracat	AB	%	İthalat	AB	%
2016/9	104.227	50.551	48,50	146.254	56.945	38,94
2015	143.838	63.998	44,49	207.234	78.681	37,97
2014	157.610	68.514	43,47	242.177	88.783	36,66
2013	151.802	63.039	41,53	251.661	92.457	36,74
2012	152.461	59.398	38,96	236.545	87.657	37,06
2011	134.906	62.589	46,39	240.841	91.439	37,97
2010	113.883	52.934	46,48	185.544	72.391	39,02

■ Şanghay İşbirliği Örgütü'ne yapılan ithalat ve ihracat (Milyon \$)

Yıllar	İhracat	ŞİÖ	%	İthalat	ŞİÖ	%
2016/9	104.227	3.884	3,73	146.254	32.189	22,01
2015	143.838	7.696	5,35	207.234	47.373	22,86
2014	157.610	11.082	7,03	242.177	52.447	21,66
2013	151.802	12.836	8,46	251.661	52.731	20,95
2012	152.461	11.521	7,56	236.545	51.179	21,64
2011	134.906	10.111	7,49	240.841	48.955	20,33
2010	113.883	8.269	7,26	185.544	41.346	22,28

Günün Trend Videosu

[Avrupa](#) [Çin](#) [Dolar](#) [Dünya](#) [Euro](#) [FETÖ](#) [Haber](#) [İran](#) [Kazakistan](#) [Kırgızistan](#) [Özbekistan](#) [para](#) [Rusya](#) [Şangay Beşlisi](#) [son dakika](#)
[Tacikistan](#) [Türkiye](#)

Loading...